

дарської діяльності за рахунок економії та прибутку від логістичних операцій і послуг.

Література

1. Вічевич А.М. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібн. / А.М. Вічевич, М.Е. Матвєєв, О.В. Максимець. – Львів : Вид-во "Афіша", 2005. – 272 с.
2. Вічевич А.М. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібн. / А.М. Вічевич, О.В. Максимець. – Львів : Вид-во "Афіша", 2004. – 140 с.
3. Крикавський Е.В. Логістичне управління : підручник / Е.В. Крикавський. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2006. – 564 с.
4. Матвєєв М.Е. Митна справа та митне регулювання : навч. посібн. / М.Е. Матвєєв. – Львів : НЛТУУ, 2005. – 204 с.
5. Неруш Ю.М. Коммерческая логистика : учебник / Ю.М. Неруш. – М. : Изд-во ЮНИТИ, 1991. – 270 с.
6. Сіренко І.В. Аналіз організаційної структури управління матеріальними потоками ВО "Зоря" / І.В. Сіренко // Збірник наукових праць УДМТУ. – Миколаїв : Вид-во УДМТУ. – 2000. – № 5 (371). – С. 174-183.
7. Федулова Л.І. Організаційно-методологічні підходи до створення системи управління матеріальними та інформаційними потоками промислового підприємства на основі логістичного підходу / Л.І. Федулова, І.В. Сіренко. – К. : Вид-во "Науковий світ", 2001. – 24 с.
8. Чухрай Н.І. Логістичне обслуговування / Н.І. Чухрай : підручник. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2006. – 292 с.
9. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.parus.ua>.

Вичевич А.М., Павлюк А.В. Формирование системы управления цепью импортных поставок

На примере ООО "Дахцентр Урсус" предложена схема и рассмотрены методические подходы к формированию управления цепью импортных поставок на основе системного подхода и учета аутсорсинговых мероприятий. Их внедрение позволит ООО "ДАХЦЕНТР УРСУС" значительно снизить трудоемкость и сократить расходы на эксплуатацию информационных систем, сконцентрировать внимание на основных бизнесовых процессах.

Vichevych A.M., Pavliuk A.V. The formation of import supply chain management system

On the materials of "Dahcenter Ursus" Ltd. the methodological approaches for import supply chain management system using the system approach and considering outsourcing activities are proposed. Their implementation will allow "DAHTCENTR Ursus" Ltd. to reduce significantly labour costs and costs of information systems exploitation, as well as to focus on main business processes.

**УДК 330.322:332.1 Ст. наук. співроб. Ф.А. Важинський, канд. екон. наук –
ІРД НАН України; студ. А.В. Колодійчук; студ. А.Ю. Яремко –
НУ "Львівська політехніка"**

МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

Розглянуто різні типи регулювань, які держава використовує для створення сприятливого інвестиційного клімату. Покращення якості регулювань дасть змогу реалізувати потенційні можливості суб'єктів економічної діяльності, спрямованих на отримання прибутку від своєї діяльності, а відтак наповнення бюджету та створення робочих місць у регіоні.

Ключові слова: інвестиції, податкове регулювання, кредит, антимонопольне регулювання, регіон.

На сучасному етапі реформування економіки активізація інвестиційних процесів – єдиний шлях до вирішення проблем структурної переорієнтації економіки України на виготовлення конкурентоспроможної продукції. Інвестиції є найважливішою економічною категорією розширеного відтворення, яка відіграє ключову роль в реалізації структурних змін в економіці й формуванні національно-господарських пропорцій на макрорівні, що відповідають ринковим формам господарювання. Відповідно до цього як загальнодержавна, так і регіональна економічні політики нагально потребують реальних програм залучення інвестицій в економіку держави чи регіону.

Недостатність інвестиційних ресурсів у економіці України спонукає до пошуку різноманітних шляхів стимулювання інвестиційних надходжень, які здатні забезпечити належні умови інвестиційної діяльності шляхом вибору ефективних форм державного регулювання. Такими складовими механізми регулювання з боку органів державної влади є:

- податкове регулювання: система податків та їх ставки, податкові пільги;
- регулювання умов надання кредитів;
- умови приватизації державної власності;
- антимонопольне регулювання.

Міжнародний досвід інвестування свідчить, що ті з країн, кому вдалося залучити в країну значні обсяги інвестицій, успішно та швидко долають завдання ринкового реформування національних економік, досягають значних темпів соціально-економічного розвитку [4].

Інвестиційний клімат в Україні залишається несприятливим. У залученні інвестицій у регіони України важливу роль має відіграти політика сприяння на регіональному рівні, що є виявом політичної волі та здійсненням реальних заходів представниками місцевих органів влади щодо підтримки інтересів інвестора, місцевих переваг в інфраструктурному забезпеченні інвестиційних процесів – фінансовому, технологічному, інформаційному тощо.

Причини, що перешкоджають залученню іноземного капіталу в економіку країни і основні напрями активізації цього процесу, досліджують такі вчені: А. Амоша, В. Геєць, І. Лукінов, Е. Блеклі, П. Фок, Г. Хаммер. Удосконалення законодавчої бази – це один із основних напрямів формування сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій в Україну. Законодавча нестабільність перешкоджає залученню довготермінових прямих іноземних і вітчизняних інвестицій у стратегічно важливі галузі економіки в період реформування власності в Україні [5].

Високий рівень податків, брак бюджетних коштів, високий рівень відсоткових ставок за кредитні ресурси, невисока розвиненість фондового ринку також стримують інвестиційну активність підприємств. Сприяння інвестиційному клімату шляхом удосконалення податкового регулювання включає надання підприємствам інвестиційного податкового кредиту, пільгове оподаткування власних коштів підприємств, спрямованих на модернізацію або розширення виробництва тощо.

На сьогодні існує певна правова база оподаткування підприємств, контролю за надходженням коштів до бюджету та їхнім використанням. Однак необхідність удосконалення податкової системи країни є предметом багато-

річних дискусій науковців та підприємців. До основних вад чинної податкової системи можна віднести:

- часті зміни податкового законодавства;
- невиконання функції стимулювання підприємницької діяльності;
- концептуальна невизначеність, суперечливість положень, довільне нормативно-правове регулювання.

М. Романюк вважає, що "... модель системи податкового регулювання, побудована в Україні, вичерпала свої можливості позитивного впливу на господарські процеси і через свою фіскальну орієнтованість стала перешкодою на шляху подальшого зростання економіки. До такого висновку спонукає аналіз безсистемних змін у податковому законодавстві, здійснених упродовж кількох останніх років; наявність й істотне збільшення кількості необґрунтованих податкових пільг та їхніх користувачів, значне розширення повноважень і функцій Державної податкової адміністрації. Тому виникає потреба у дослідженні основ реформування податкової системи [3].

Чинна податкова система зорієнтована здебільшого на фіскальну функцію без надання належної уваги регулятивній, що негативно впливає на інвестиційну активність. Необхідність змін у податковій політиці є нагальним і актуальним питанням на цей час, що відображено в концепції податкового регулювання економіки країни. Концепція вдосконалення податкового регулювання повинна забезпечити [2]:

1. Адміністративну простоту: податкова система повинна бути простою і відносно недорогою у застосуванні.
2. Економічну ефективність: податкова система не повинна мати суперечностей з ефективним розподілом ресурсів.
3. Гнучкість: податкова система повинна бути спроможна швидко реагувати на зміну економічних умов.
4. Справедливість: податкова система повинна бути справедливою у підходах до різних індивідумів.

Сьогодні вирішення поставлених завдань пов'язують з розробленням Податкового кодексу, який має забезпечити повноту правового регулювання податкових відносин.

У сфері регулювання фінансово-кредитних відносин важливим чинником активізації інвестиційної діяльності є встановлення відповідних умов надання кредитів та зниження відсоткових ставок. Відсоткові ставки в умовах економіки України включають премію за ризик та інфляційну складову, що утруднює кредитування реального сектора економіки. Механізмом, що пом'якшує цю проблему, є надання дотацій до ставки відсотка за кредит за умови кредитування пріоритетних галузей і виробництв.

Ще одним важливим джерелом інвестування вітчизняних підприємств є повернення в Україну вивезених коштів. Принциповим для держави є оподаткування доходів від цих коштів та їх використання в реальному секторі економіки, враховуючи банківську систему. Для власників вивезених капіталів найважливіше – надійність та анонімність розміщення коштів, а також їхня легалізація та мінімізація оподаткування. Досягти компромісу інтересів можна лише в разі зміни закону: замість фінансової амністії вивезених капіталів доцільно покласти в його основу оподаткування доходів від тих капіта-

лів, які залишатимуться на рахунках іноземних банків, із збереженням анонімності і створенням умов, які спонукають власників інвестувати кошти в реальний сектор економіки України.

Активне інвестування виробничої сфери дасть змогу використати ефект масштабу для низки підприємств. Ефект масштабу забезпечує зменшення витрат виробництва продукції за збільшення обсягів її виготовлення, що сприяє зниженню цін та підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних товарів та послуг.

Глибокі економічні дослідження довели, що монополія або монопольне становище на ринку частіше за все шкодить суспільству, оскільки спричиняє збільшення суспільних витрат. Антимонопольне регулювання є частиною державного регулювання, оскільки уповноважені державні органи мають змогу безпосередньо впливати на процес утворення монополій, обмежувати монополю владу та її прояви, забороняти діяльність монополій тощо. Антимонопольне регулювання здійснює Антимонопольний комітет згідно із Законом "Про Антимонопольний комітет України".

Умови приватизації державної власності є одним із чинників державного регулювання, що впливають на забезпечення інвестиційними ресурсами підприємства. Для вирішення проблеми технічного переозброєння та реструктуризації необхідні значні інвестиційні ресурси. Вирішення цієї проблеми потребує:

- спрямування зусиль менеджменту приватизованих підприємств на пошук інвесторів, які були б зацікавлені у розвитку підприємства та виготовленні конкурентоспроможної високоякісної продукції;
- запровадження активної маркетингової стратегії пошуку нових ринків збуту своєї продукції;
- вкладання зароблених коштів насамперед у розвиток виробництва і оновлення технологій.

Кожне підприємство для активізації інвестиційної діяльності повинне сформулювати стратегічний план своєї інвестиційної діяльності, в якому відобразити такі ключові проблеми:

- визначити джерела та обсяги інвестиційних ресурсів, які можуть бути залучені;
- розробити механізми найбільш раціонального використання інвестиційних ресурсів на підприємстві;
- виконати розрахунки ефективності інвестиційних проектів та обґрунтувати інвестиційні пріоритети.

На сьогодні в Україні, крім зовнішніх інвесторів, є і власні внутрішні потенційні інвестори. Однак для ширшого залучення внутрішніх інвестицій необхідні механізми, які б сприяли залученню тіньових капіталів. Вирішення цієї проблеми потребує розроблення державних програм. Пріоритетними можна визнати ті напрямки інвестування, які спроможні в порівняно короткий термін забезпечити відчутні зрушення в економіці регіону.

Такими невідкладними завданнями можна вважати ті, що забезпечують приріст обсягів виробництва високоякісної конкурентоспроможної продукції в регіоні. Такими напрямками є галузі виробництва з:

- коротким терміном окупності (легка, харчова промисловості);

- істотним мультиплікативним ефектом, тобто виробництво на яких забезпечує розвиток супутніх виробництв;
- значним експортним потенціалом і конкурентоспроможністю;
- виробництво імпортозамінної продукції.

Для ширшого залучення як іноземних, так і внутрішніх інвесторів у регіоні, повинна бути розроблена спеціальна стратегія залучення іноземних інвестицій у регіон.

Основні елементи стратегії залучення інвестицій у регіон такі:

1. Розвиток недержавних фондів, асоціацій, які сприятимуть залученню фінансових ресурсів у регіон.
2. Створення Агенцій регіонального розвитку, які надаватимуть інформацію як для потенційних інвесторів про підприємства, так і для підприємств про інвесторів.
3. Співпраця з іншими регіонами як за кордоном (транскордонне співробітництво), так і в Україні щодо вкладання коштів у підприємства регіону.
4. Страхування інвестицій.

Ефективне функціонування економіки ринкового типу потребує сприятливого комбінування різноманітних регулювань, які впливають на інвестиційну активність підприємств та інвесторів у регіоні.

Сприятливий інвестиційний клімат створює держава і впливає на всіх учасників інвестиційних процесів. Сукупність показників, за якими вітчизняні та зарубіжні аналітики в різний час пропонували визначати рівень інвестиційної привабливості регіонів, систематизовано у статті російського вченого А. Асаула [1]. Всю систему названих показників зведено автором у три великі групи факторів, які визначають рівень привабливості території для інвесторів: 1. Фактори, що впливають на рівень інвестиційного потенціалу регіону (природно-географічний, трудовий, виробничий, інноваційний, інституціональний, інфраструктурний, фінансовий, споживчий потенціали); 2. Фактори, що визначають рівень некомерційних інвестиційних ризиків (законодавчі, політичні, соціальні, економічні, екологічні та кримінальні ризики); 3. Інвестиційна активність (концентрація і розподіл інвестиційного капіталу, активізація впровадження нових виробничих потужностей, розвиток прямих і портфельних інвестицій).

Для створення сприятливого інвестиційного клімату держава використовує різноманітні типи регулювань: податкове, фінансово-кредитне, антимонопольне тощо. Покращення якості регулювань дасть змогу реалізувати потенційні можливості суб'єктів економічної діяльності, спрямованих на отримання прибутку від своєї діяльності, а відтак наповнення бюджету та створення робочих місць у регіоні.

Література

1. Асаул А. Систематизация факторов, характеризующих инвестиционную привлекательность регионов / А. Асаул // Региональная экономика. – 2004. – № 2. – С. 53-62.
2. Мельник П.В. Развитие податковой системы в переходной экономике / П.В. Мельник. – Ірпінь : Академія державної податкової служби України, 2001. – С. 13-15.
3. Романюк М.В. Податкова система та інвестиційна привабливість економіки України / М.В. Романюк // Фінанси України. – 2006. – № 1. – С. 39.
4. Харламова Г.О. Вплив інвестицій на економічне зростання / Г.О. Харламова // Фінанси України. – 2005. – № 3. – С. 57, 58.

5. Червова Л.Г. Правове регулювання інвестиційної діяльності / Л.Г. Червова, М.І. Назарчук // Фінанси України. – 2005. – № 4. – С. 68, 69.

Важинский Ф.А., Колодийчук А.В., Яремко А.Ю. Механизм регуляции инвестиционной деятельности в регионе

Рассмотрены разные типы регуляций, используемых государством для создания благоприятного инвестиционного климата. Улучшение качества регуляций даст возможность реализовать потенциальные возможности субъектов экономической деятельности, направленных на получение прибыли от своей деятельности, а следовательно наполнение бюджета и создание рабочих мест в регионе.

Ключевые слова: инвестиции, налоговая регуляция, кредит, антимонопольная регуляция, регион.

Vazhynskyi F.A., Kolodiychuk A.V., Yaremko A.Yu. A mechanism of adjusting of investment activity is in a region

The different types of adjustings which the state uses for creation of favourable investment climate are considered. The improvement of quality of adjustings will enable to realize potential possibilities of subjects of economic activity, directed on the receipt of income from the activity, and consequently filling of budget and creation of workplaces in a region.

Keywords: investments, tax adjusting, credit, antimonopoly adjusting, region.

УДК 658.115.31:658.14/.17

*Доц. Н.М. Галазюк, канд. екон. наук;
аспір. С.С. Іваночко; здобувач А.А. Кіпершайн – Львівська КА*

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В ТРАНСФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Охарактеризовано пріоритетні методи управління природними монополіями за умов реформування економічних відносин. Виділено основні проблеми розвитку природних монополістичних структур у трансформаційній економіці України та визначено шляхи їхнього усунення.

Ключові слова: природна монополія, методи управління природними монополіями, реформування житлово-комунального господарства, державне регулювання комунального сектора, ціна (тариф) природного монополіста, пільги, дотації, субсидії, інвестиції.

Постановка проблеми. Природні монополії, які представлені підприємствами житлово-комунального господарства, є надзвичайно важливим сектором економіки України. Вони виробляють понад 40 видів послуг, експлуатують значну частину основних фондів держави, у цих структурах зайнято близько 5 % працездатного населення. Отже, природні монополії істотно впливають не лише на забезпечення першочергових потреб населення, але й на створення необхідних умов для функціонування усієї національної економіки. Водночас, житлово-комунальне господарство України є однією з найбільш технічно відсталих галузей економіки. Через кризові явища підприємства цієї сфери перебувають на межі руйнування. Зміна економічної ситуації вносить істотні корективи в систему управління діяльністю цих підприємств. В умовах трансформації національної економіки особливо актуальною постає проблема їхньої адаптації до ринкових відносин.

Дослідженню проблем природного монополізму в Україні присвячено праці багатьох вітчизняних науковців, зокрема А. Гриценка, В. Базилевича,